T001 A HÀM I 77-Bát Nê Hoàn Q.thượng

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Ñöùc Phaät laïi baûo Hieàn giaû A-nan cuøng ñi ñeán aáp Phu-dieân1, ngoài beân goác caây nôi phía Baéc thaønh. Vaøo luùc xeá chieàu, Hieàn giaû A-nan töø choã ngoài thieàn ñöùng daäy, ñeán tröôùc Ñöùc Phaät ñaûnh leã roài chaép tay thöa: “Con thaät söï muoán bieát roõ laø ñaïi ñòa chaán ñoäng do maáy nguyeân nhaân?” Ñöùc Phaät baûo Hieàn giaû: “Coù ba nguyeân nhaân: “1. Ñaát nöông treân nöôùc, nöôùc nöông treân gioù, gioù nöông treân hö khoâng. Khi gioù lôùn noåi leân khieán nöôùc bò chaán ñoäng, nöôùc chaán ñoäng laøm cho ñaïi ñòa chaán ñoäng. “2. Baäc Sa-moân ñaéc ñaïo vaø chö Thieân thaàn dieäu, muoán theå hieän söï caûm öùng cho neân ñaïi ñòa chaán ñoäng. “3. Do thaàn löïc cuûa Phaät. Töø luùc Ta thaønh Phaät ñeán nay, tröôùc vaø sau ñaïi ñòa ñeàu chaán ñoäng. Ba ngaøn maët trôøi maët traêng, moät vaïn hai ngaøn coõi trôøi ñaát ñeàu caûm öùng, haàu heát trôøi, ngöôøi, quyû thaàn ñeàu ñöôïc khai môû.2” Hieàn giaû A-nan taùn thaùn: “Kyø dieäu thay! Khoâng ai saùnh baèng Phaät! Ngaøi duøng phaùp töï nhieân maø khoâng ñaâu laø khoâng caûm öùng, chaán ñoäng. Ñöùc toät böïc, ñaïo toät cuøng, voøi voïi nhö theá.” Ñöùc Phaät daïy: “Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy, naøy A-nan! Oai ñöùc cuûa Phaät heát söùc lôùn lao, vì ñaõ tích luõy coâng ñöùc töø voâ soá kieáp, phuïng haønh caùc phaùp laønh, töï mình tu taäp thaønh Phaät, coù phaùp hoùa taùc töï nhieân thaàn dieäu nhö vaäy. Ngaøi laø Baäc bieát taát caû, thaáy taát caû, khoâng gì laø khoâng hoäi nhaäp, khoâng gì laø khoâng caûm hoùa ñöôïc. Nhôù laïi xöa kia Ta ñaõ duøng taâm töø bi ñoái vôùi haøng traêm ngaøn ngöôøi trong thieân haï goàm caùc baäc vua chuùa, caùc vò quaân töû ñeàu cuøng gaëp nhau ñeå giaùo hoùa, tuøy theo hình töôùng cuûa hoï maø Ta an uûi, giaûng noùi kinh phaùp, giaùo hoùa cuøng khaép khieán hoï ñaït ñöôïc yù laønh. Ta hieän thaân giaùo hoùa nhö vaäy, khaép caû taùm phöông3, tuøy theo tieáng noùi, phuïc söùc vaø phong tuïc cuûa nöôùc ñoù, bieát hoï haønh phaùp gì, bieát kinh gì neân Ta ñaõ dieãn giaûng truyeàn trao ñeå ñöa hoï vaøo chaùnh ñaïo. Ñoái vôùi

1.

Phu-dieân aáp ; No.1(2) sñd.: Phuï di thaønh; Paøli: Bhoganagara.

2.

Laäp laïi ba trong taùm nguyeân nhaân khieán cho coõi ñaát rung ñoäng ôû treân.

3.

Taùm phöông; No.1(2) vaø baûn Paøli ñeàu noùi laø taùm chuùng hoäi.

897 KINH THẾ KỶ - KINH BÁT NÊ HOÀN – TRƯỜNG A HÀM I ngöôøi öa thích ngoân töø mang nhieàu yù nghóa thì Ta neâu baøy giaùo phaùp roõ raøng, deã laõnh hoäi. Ñoái vôùi ngöôøi hieåu ñaïo lyù thì Ta giaûng noùi veà nhöõng ñieàu coát yeáu nhaèm laøm cho yù chí cuûa hoï theâm vöõng chaéc roài Ta ñi. Caùc vua, caùc vò quaân töû ñeàu chaúng bieát Ta laø ai, veà sau hoï ñeàu heát loøng, cung kính vaâng theo söï giaùo hoùa ñuùng phaùp aáy. Ñoù laø phaùp töï nhieân thanh tònh vi dieäu cuûa Phaät. “Laïi nöõa, naøy A-nan! Ta coù ñöôïc Phaät löïc, hoäi nhaäp khaép choán ñeå hieän thaân giaùo hoùa, duøng oai nghi cuûa Phaät ñi vaøo chuùng Sa-moân, laøm baäc Ñaïo

sö, sau ñoù hoùa nhaäp vaøo chuùng Phaïm chí, laïi nhaäp vaøo chuùng cö só, cuõng nhö caùc nhoùm hoïc thuaät khaùc nhau. Tuøy theo loái aên maëc, aâm thanh, ngoân ngöõ cuûa hoï maø Ta giaûng daïy kinh phaùp cho hoï, khieán cho taát caû ñeàu ñöôïc thaønh töïu, laøm phaùp maãu möïc cho hoï, roài bieán maát. Hoï ñeàu nghe theo lôøi chæ daïy cuûa Ta maø chaúng bieát Ta laø ai. Ñoù laø phaùp töï nhieân khoù coù ñöôïc cuûa Phaät. “Ta cuõng nhaäp vaøo coõi trôøi thöù nhaát laø Töù thieân vöông, coõi trôøi thöù hai laø Ñao-lôïi, coõi trôøi thöù ba laø Dieäm thieân, coõi trôøi thöù tö laø Ñaâu- thuaät, coõi trôøi thöù naêm laø Baát kieâu laïc, coõi trôøi thöù saùu laø Hoùa öùng thinh4, chung quanh laø coõi Ma. “Laïi leân coõi trôøi thöù baûy laø Phaïm thieân, coõi trôøi thöù taùm laø Phaïm chuùng, coõi trôøi thöù chín laø Phaïm phuï, coõi trôøi thöù möôøi laø ñaïi Phaïm, coõi trôøi thöù möôøi moät laø Thuûy haønh, coõi trôøi thöù möôøi hai laø Thuûy vi, coõi trôøi thöù möôøi ba laø Thuûy voâ löôïng, coõi trôøi thöù möôøi boán laø Thuûy aâm, coõi trôøi thöù möôøi laêm laø Öôùc tònh, coõi trôøi thöù möôøi saùu laø Bieán tònh, coõi trôøi thöù möôøi baûy laø Thanh minh, coõi trôøi thöù möôøi taùm laø Thuûy dieäu, coõi trôøi thöù möôøi chín laø Huyeàn dieäu, coõi trôøi thöù hai möôi laø Phöôùc ñöùc, coõi trôøi hai möôi moát laø YÙ thuaàn thöù, coõi trôøi thöù hai möôi hai laø Caän teá, coõi trôøi thöù hai möôi ba laø Khoaùi kieán, coõi trôøi thöù hai möôi boán laø Voâ keát aùi5. Taát caû caùc coõi aáy Ta ñeàu ñi khaép, gaëp

4. Treân laø Saùu coõi trôøi thuoäc Duïc giôùi: Töù thieân vöông ; Ñao-lôïi thieân , Dieäm thieân , Ñaâu-thuaät thieân , Baát kieâu laïc thieân , Hoùa öùng thanh thieân . Tham chieáu Tröôøng A-haøm kinh quyeån 20; Caâu-xaù luaän quyeån 8, quyeån 21; Ñaïi Trí Ñoä luaän quyeån 9; Thaønh Duy Thöùc luaän quyeån 5. 5. Treân laø möôøi taùm coõi trôøi Saéc giôùi: Phaïm thieân , Phaïm chuùng thieân , Phaïm phuï thieân , Ñaïi phaïm thieân , Thuûy haønh thieân , Thuûy vi thieân , Thuûy voâ löôïng thieân , Thuûy aâm thieân , Öôùc tònh thieân , Tònh thieân , Thanh minh thieân , Thuû dieäu thieân , Huyeàn dieäu thieân , Phöôùc ñöùc thieân , YÙ thuaàn thieân , Caän

haøng traêm ngaøn ngöôøi, hoùa hieän theo dung maïo cuûa chö Thieân ñeå cuøng hoï gaëp gôõ. Ngöôøi öa söï thanh tònh thì Ta noùi veà söï thanh tònh cho hoï, ngöôøi thoâng ñaït yù ñaïo thì Ta khuyeân neân hoùa ñoä roäng raõi. Vôùi ngöôøi nhaân töø thuaàn thuïc thì Ta ñeå hoï nôi ñaïi ñaïo. Ai hieåu roõ veà caùc phaùp ta lieàn trao truyeàn phaùp quan troïng. Ta khuyeân nhuû, daãn daét, hoùa ñoä thuaän hôïp nhanh choùng, khieán hoï ñaït ñaïo xong thì lieàn bieán maát, maø caùc haøng chö Thieân aáy chaúng bieát Ta laø ai. Ñoù laø phaùp töï nhieân khoù coù ñöôïc cuûa Phaät. “Vì boán coõi trôøi coøn laïi ôû treân khoâng coù hình töôùng, aâm thanh, neân Phaät khoâng ñeán. Ñoù laø coõi trôøi thöù hai möôi laêm laø Khoâng tueä nhaäp, coõi trôøi thöù hai möôi saùu laø Thöùc tueä nhaäp, coõi trôøi thöù hai möôi baûy laø Baát duïng tueä nhaäp vaø coõi trôøi thöù hai möôi taùm laø Baát töôûng nhaäp6. “Nhö vaäy, naøy A-nan! AÂn ñöùc cuûa Phaät thaät laø roäng lôùn, khoâng ai laø khoâng ñöôïc Phaät teá ñoä, nhöng raát khoù gaëp. Ñöùc Phaät xuaát hieän ôû theá gian nhö hoa

AÂu-ba-la7 ñuùng thôøi môùi nôû. Ñöùc Phaät thuyeát phaùp cuõng khoù ñöôïc nghe; ñaõ nghe ñöôïc Kinh phaùp thì phaûi neân thoï nhaän, hoä trì. “Hoä trì nhö theá naøo? Sau khi ta dieät ñoä, neáu coù Tyø-kheo noùi: “Toâi thaáy Phaät, toâi thoï laõnh phaùp naøy, luaät naøy, söï chæ daïy naøy töø mieäng Ngaøi noùi ra. Nhöng lôøi noùi cuûa ngöôøi aáy khoâng gaàn guõi vôùi Kinh ñieån laïi laø phaùp thieáu soùt gaây toån haïi. Vaäy haõy neân ñem caùc caâu giaùo phaùp nôi kinh, nôi luaät ñaõ thaáy ñaõ bieát ñeå giaûng giaûi cho vò Tyø-kheo kia. Neáu nhöõng lôøi aáy khoâng hôïp vôùi kinh, luaät, so saùnh xong thì khuyeân can: ‘Hieàn giaû haõy nghe ñaây! Ñöùc Phaät khoâng giaûng noùi ñieàu naøy. Thaày ñaõ thoï laõnh khoâng ñuùng neân khoâng hôïp vôùi yù cuûa phaùp, chaúng phaûi laø phaùp, chaúng phaûi laø luaät, khoâng gioáng nhö lôøi Phaät daïy. Thaày neân bieát ñieàu ñoù ñeå boû ñi’.” Neáu coù Tyø-kheo baûo: “Toâi ôû choã ñoù, ñöôïc nöông töïa nôi Thaùnh chuùng, coù phaùp giôùi, toâi tröïc tieáp thoï phaùp naøy, luaät naøy, nhöõng lôøi giaûng daïy naøy. Nhöng neáu

thieân , Khoaùi kieán thieân , Voâ keát aùi thieân .Tham chieáu Caâu-xaù luaän quyeån 8. 6. Treân laø boán coõi trôøi Voâ saéc: Khoâng tueä nhaäp thieân , Thöùc tueä nhaäp thieân , Baát duïng tueä nhaäp thieân , Baát töôûng nhaäp thieân . Tham chieáu Tröôøng A-haøm kinh quyeån 20, Ñaïi tyø-baø-sa luaän quyeån 84. 7. AÂu-ba-la , phieân aâm phoå thoâng laø Öu-ñaøm-baùt-la, dòch laø hoa Linh thuïy.

899 KINH THẾ KỶ - KINH BÁT NÊ HOÀN – TRƯỜNG A HÀM I lôøi noùi cuûa ngöôøi ñoù khoâng gaàn vôùi kinh ñieån, gaây toån haïi cho Chaùnh phaùp, thì haõy ñem giaùo phaùp nôi kinh nôi luaät ñeå giaûi thích cho keû aáy. Neáu nhöõng lôøi noùi kia khoâng thích hôïp vôùi giaùo phaùp nôi kinh, nôi luaät thì neân khuyeân can: ‘Naøy Hieàn giaû, haõy laéng nghe! Chuùng Tyø-kheo bieát phaùp hieåu luaät, coøn nhöõng ñieàu oâng noùi thì khoâng phaûi laø giaùo phaùp, giôùi luaät. Thaày ñaõ thoï nhaän sai laïc, khoâng hôïp vôùi yù nghóa cuûa kinh, phaùp. Ñieàu naøy khoâng gioáng nhö lôøi Phaät daïy, neân bieát ñieàu ñoù maø boû ñi’.” Neáu coù Tyø-kheo noùi: “Toâi ñích thaân theo caùc baäc Tröôûng laõo kyø cöïu ñöôïc nghe töø mieäng chö vò aáy noùi veà phaùp naøy, luaät naøy, giaùo naøy. Nhöng nhöõng lôøi ñöôïc cho laø kinh giaùo aáy khoâng gaàn guõi vôùi kinh ñieån, laøm toån haïi Chaùnh phaùp; haõy ñem nhöõng giaùo phaùp nôi kinh ñeå giaûi thích cho keû aáy. Neáu nhöõng lôøi noùi kia khoâng hôïp vôùi yù nghóa nôi kinh luaät thì neân khuyeân can: ‘Naøy Hieàn giaû, haõy laéng nghe! Caùc baäc Tröôûng laõo kyø cöïu laø ngöôøi bieát phaùp hieåu luaät, coøn nhöõng ñieàu Thaày noùi ra thì chaúng phaûi laø giaùo phaùp, giôùi luaät. Thaày ñaõ thu nhaän sai laïc, khoâng phuø hôïp vôùi kinh, laïi ngöôïc vôùi yù phaùp, khoâng ñuùng nhö lôøi Phaät daïy; neân bieát ñieàu ñoù maø boû ñi’.” Neáu coù Tyø-kheo cho raèng: “Toâi ñöôïc ôû gaàn caùc baäc hieàn taøi, cao minh, trí tueä thoâng toû, phöôùc ñöùc, ñöôïc nhieàu ngöôøi toân kính, laõnh thoï töø caùc vò aáy nhöõng lôøi daïy veà kinh, luaät giaùo phaùp naøy. Nhöng lôøi noùi cuûa ngöôøi kia khoâng gaàn vôùi kinh laïi laøm toån haïi Chaùnh phaùp; neân ñem yù nghóa cuûa giaùo phaùp nôi kinh ñeå giaûi thích cho vò aáy. Neáu nhöõng lôøi noùi kia khoâng hôïp vôùi yù nghóa kinh phaùp, choáng traùi ñöa ñeán tranh caõi, thì neân khuyeân vò aáy: ‘Naøy Hieàn giaû

haõy laéng nghe! Caùc baäc hieàn trieát cao minh thì hieåu bieát giaùo phaùp kinh luaät. Coøn nhöõng ñieàu naøy thì khoâng phaûi laø giaùo phaùp kinh luaät. Thaày ñaõ thu nhaän sai laïc veà ñieàu naøy khoâng phuø hôïp vôùi kinh, cuøng ñi ngöôïc laïi yù nghóa giaùo phaùp, khoâng ñuùng nhö lôøi Phaät daïy; neân bieát ñieàu ñoù maø boû ñi'." Laïi nöõa, naøy A-nan! Neáu coù ngöôøi noùi: "Toâi ñöôïc theo Phaät thuï nhaän giaùo phaùp naøy. Nhöng lôøi noùi aáy thì sai laàm, khoâng hôïp vôùi kinh phaùp. Hoaëc coù ngöôøi baûo: 'Toâi töøng nöông töïa nôi Thaùnh chuùng, neân ñöôïc phuïng laõnh

giaùo phaùp nhö vaäy.' Nhöng lôøi noùi cuûa ngöôøi kia thì sai laàm, khoâng hôïp vôùi Kinh phaùp. Hoaëc coù ngöôøi noùi: 'Chính mieäng cuûa toâi nghe ñieàu naøy töø caùc vò Tröôûng laõo kyø cöïu.' Nhöng lôøi noùi aáy laïi sai laàm, khoâng hôïp vôùi kinh phaùp.' Hoaëc noùi: 'Toâi thuï laõnh lôøi noùi naøy töø caùc baäc hieàn taøi, cao minh, trí lôùn, phöôùc daøy'. Nhöng lôøi noùi aáy sai laàm, khoâng hôïp vôùi kinh phaùp; haõy neâu leân lôøi daïy cuûa Phaät ñeå giaûi thích cho nhöõng keû aáy hieåu, khieán hoï hoäi nhaäp vaø hieåu bieát ñuùng theo kinh luaät. Nhôø noùi roõ veà giaùo phaùp kinh luaät cuûa Phaät maø Thaùnh chuùng thöøa haønh, caùc vò tröôûng laõo thaáy roõ, caùc baäc hieàn taøi ñöôïc bieát, caùc haøng Hieàn thieän thoï nhaän ñuùng ñaén. Nhö luaät daïy laø khoâng ñöôïc tranh caõi, neân bieát ñeå thoï trì boán ñieàu naøy. "Naøy A-nan, hoaëc coù boán ñieàu toái taêm8 laøm toån haïi Chaùnh phaùp, phaûi bieát phaân bieät, ñeå töø boû ñieàu taø vaïy, thoï trì boán chaùnh yù9. Ñoù goïi laø thoï trì, giöõ gìn Chaùnh phaùp. Neáu ai khoâng vaâng theo kinh giôùi, thì chuùng Tyø-kheo neân truïc xuaát keû aáy ra ngoaøi. Caùc thöù coû xaáu neáu khoâng nhoå ñi thì seõ laøm haïi ñeán maàm luùa töôi toát. Ñeä töû khoâng toát laøm toån haïi ñeán ñaïo phaùp cuûa ta. Haõy cuøng nhau kieåm ñieåm, saùch taán, ñöøng ñeå sau khi Phaät dieät ñoä roài khoâng ai keá thöøa giaùo phaùp. "ÔÛ ñôøi neáu coù caùc vò Sa-moân phuïng haønh kinh giôùi thì khaép choán ñöôïc phöôùc, trôøi, thaàn ñeàu hoan hyû. Neáu nghe ôû choã naøo ñoù coù Tyø- kheo thoâng hieåu kinh, caùc Tyø-kheo khaùc tuy lôùn tuoåi maø môùi vaøo ñaïo thì phaûi tìm ñeán vò kia ñeå hoïc hoûi, thoï trì. Nhö vaäy thì seõ ñöôïc caùc haøng Thanh tín só, Thanh tín nöõ vui thích cuùng döôøng y phuïc, caùc thöùc aên uoáng, giöôøng naèm, thuoác chöõa beänh. Tyø-kheo ñoàng ñaïo thì khoâng neân baát hoøa. Nhöõng ngöôøi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, ba coõi aùc ñeàu do baát hoøa maø ra. Tyø-kheo khoâng neân cuøng nhau ñuøa giôõn cho raèng: 'Ta bieát kinh

8.

Töù aùm , chöa roõ.

9.

Töù chaùnh yù , chöa roõ.

901 KINH THẾ KỶ - KINH BÁT NÊ HOÀN – TRƯỜNG A HÀM I nhieàu, oâng bieát kinh ít!'. Bieát nhieàu hay bieát ít phaûi töï mình thöïc haønh. Lôøi noùi naøo phuø hôïp vôùi kinh thì duøng, lôøi noùi naøo khoâng phuø hôïp vôùi kinh thì boû. Ñieàu naøo do Phaät noùi ra, Tyø-kheo ñaõ thoï trì thì haõy kheùo gìn giöõ. Töø nay veà sau, phaøm

giaûng giaûi veà kinh thì neân noùi: ‘Nghe nhö vaäy! Moät thôøi Phaät ôû taïi nôi naøo, nöôùc naøo, cuøng ñoâng ñuû chuùng Tyø-kheo naøo giaûng noùi Kinh naøy’. Neáu kinh ñoù laø ñuùng thì khoâng ñöôïc khinh suaát noùi raèng: ‘Kinh ñoù khoâng phaûi do Phaät noùi.’ Neáu caùc Tyø-kheo cuøng nhau vaâng laøm nhö vaäy, thì Chaùnh phaùp ñöôïc toàn taïi laâu daøi10.” Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo Hieàn giaû A-nan: “Taát caû haõy ñeán nöôùc Ba-tuaàn11. Caùc ñeä töû vaâng lôøi cuøng ñi. Ñöùc Phaät muoán vaøo trong thaønh Phu-dieân-lòch12, roài döøng chaân nôi vöôøn Thieàn ñaàu13 beân ngoaøi thaønh. Caùc toäc hoï phuù haøo ôû Ba-tuaàn coù nhöõng ngöôøi thuoäc daân Hoa thò14, nghe Ñöùc Phaät ñeán, hoï cuøng nhau keùo tôùi ra maét, ñaûnh leã, xong roài ngoài qua moät beân. Ñöùc Phaät baûo caùc Hoa thò: “Haøng trí thöùc ôû nhaø, tuaân thuû söï kieäm öôùc, phuïng haønh boán vieäc, ñeå luoân ñöôïc vui veû: “1. Phuïng döôõng cha meï saên soùc vôï con. “2. Troâng nom khaùch khöùa, noâ tyø. “3. Cung caáp boá thí cho nhöõng ngöôøi thaân thuoäc, baèng höõu tri thöùc. “4. Phuïng söï caùc baäc vua, trôøi, thaàn, Sa-moân, ñaïo só. Neáu laøm ñöôïc nhö vaäy seõ bieát cuoäc soáng hieän taïi thaân ñöôïc an, nhaø cöûa ñöôïc an, coù söùc khoûe, dung maïo töôi ñeïp, giaøu coù sung tuùc, hieåu bieát roäng, luùc cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi.”

10. No.6 ñoaïn vaên töø: “Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo Hieàn giaû A-nan... cho ñeán thì chaùnh phaùp ñöôïc toàn taïi laâu daøi”. Ngoaøi nhöõng söï kieän ñoàng dò veà caùc phaùp daïy giöõa hai baûn ra, nhö nhöõng chuù thích treân, chuùng cuõng coøn coù nhöõng söï kieän sai bieät khaùc ñoù laø coù nhöõng söï kieän baûn naøy coù maø baûn kia khoâng vaø ngöôïc laïi. 11. Ba-tuaàn quoác ; No.1(2) sñd.: Ba-baø; Paøli: Paøvaø. 12. Phu-dieân-lòch thaønh ; No.1(2) sñd.: Phuï-di; Paøli: Bhoganagara. Xem cht.113. 13. Thieàn ñaàu vieân ; No.2(2) sñd.: Xaø ñaàu vieân; Paøli: Paøvaøyamï viharati Cundassa cammaøraputtassa ambavane, truù xöù ôû Paøvaø trong vöôøn xoaøi cuûa con trai ngöôøi thôï saét teân Cunda. 14. Hoa thò ; töù c doøng hoï Maït-la (Paøli: Malla), chuû nhaân cuûa thò traán Paøvaø vaø Kusinaøraø.

Ñöùc Phaät thuyeát phaùp, giaùo hoùa caùc Hoa thò, vôùi nhöõng lôøi leõ thieát yeáu khieán cho taát caû ñeàu hoan hyû, xin caùo töø. Chæ coù ngöôøi con cuûa Hoa thò teân laø Thuaàn15, moät mình ôû laïi, ñöùng daäy söûa y phuïc roài quyø goái baïch Ñöùc Phaät: “Con muoán söûa soaïn moät böõa côm thònh soaïn, cuùi mong Ñöùc Phaät cuøng ñaïi chuùng ñoàng theå hieän oai thaàn, haï coá.” Ñöùc Phaät vì loøng thöông xoùt neân im laëng nhaän lôøi. Thuaàn vui möøng ñaûnh leã roài veà nhaø söûa soaïn caùc thöùc aên ngon, trang hoaøng phoøng oác. Saùng sôùm, traûi saøng toïa xong ñi ñeán baïch Ñöùc Phaät: “Coâng vieäc ñaõ xong xuoâi, cuùi mong Ñöùc Thaùnh bieát thôøi.” Ñöùc Phaät cuøng caùc ñeä töû ñoàng ñeán nhaø oâng. Ñöùc Phaät ngoài choã ngoài cao tröôùc ñaïi chuùng. Thuaàn töï tay böng doïn thöùc aên vaø phaân chia vaøo caùc bình baùt. Coù vò Tyø-kheo xaáu tính ñaõ aên roài maø vaãn ñöa bình baùt. Ñöùc Phaät bieát ñieàu ñoù. Thuaàn nghó ñeán söï tö duy cuûa Thaùnh, thaønh taâm cuùng döôøng. Khi laáy nöôùc röûa xong, oâng caàm moät caùi gheá nhoû ngoài tröôùc Ñöùc Phaät, noùi baøi tuïng ñeå hoûi: Xin hoûi Baäc Thaùnh Trí, Ñaõ ñeán bôø beân kia, Vò Phaùp ngöï heát nghi Coù maáy loaïi Sa-moân. Ñöùc

Phaät baûo Thuaàn: “Coù boán haïng Sa-moân, phaûi bieát maø phaân bieät: “1. Loaïi haønh ñaïo thuø thaéng. “2. Ñaït ñaïo coù theå dieãn giaûng. “3. Nöông ñaïo ñeå sanh soáng. “4. Haïng laøm oâ ueá ñaïo. “Sao goïi laø haïng Sa-moân haønh ñaïo thuø thaéng? “Laø Ñöùc Phaät thuyeát giaûng kinh phaùp nhieàu voâ soá, vò aáy coù theå thöïc haønh khoâng gì saùnh kòp, haøng phuïc ñöôïc taâm luoân lo laéng ñoái vôùi Chaùnh phaùp, laø Baäc chæ ñöôøng, daãn daét cho theá gian. Ñoù laø loaïi Sa-moân haønh ñaïo thuø thaéng baäc nhaát.

15. Haùn: Hoa thò töû Thuaàn , ngöôøi con trai doøng hoï Maït-la teân Thuaàn (töùc Thuaàn-ñaø, hay Chaâu-na); No.1(2) sñd.: Chaâu-na, con trai cuûa moät ngöôøi thôï; Paøli: Cundo kammaøraputto, Cunda, ngöôøi thôï (hoaëc con trai ngöôøi thôï) luyeän kim.

903 KINH THẾ KỶ - KINH BÁT NÊ HOÀN – TRƯỜNG A HÀM I “Sao goïi laø haïng Sa-moân ñaït ñaïo coù theå giaûng noùi ñöôïc? “Nhöõng phaùp thaâm dieäu ñöôïc Ñöùc Phaät thuyeát giaûng, taùn döông, vò aáy ñeàu coù theå lyù giaûi thoâng suoát, thöïc haønh khoâng chuùt nghi ngôø, laïi cuõng coù theå thuyeát giaûng kinh phaùp cho ngöôøi khaùc nghe. Ñoù laø loaïi Sa- moân ñaït ñaïo vaø coù theå giaûng noùi ñöôïc. “Sao goïi laø haïng Sa-moân nöông vaøo ñaïo? “Laø keû luoân nhôù nghó, töï giöõ gìn, sieâng naêng hoïc taäp khoâng thoaùi lui, luoân noã löïc khoâng moûi, laáy phaùp ñeå töï nuoâi soáng. Ñoù laø haïng Sa- moân bieát nöông theo ñaïo ñeå sanh soáng. “Sao goïi laø haïng Sa-moân laøm oâ ueá ñaïo? “Laø keû buoâng lung taâm yù theo duïc laïc, yû laïi vaøo toäc hoï, doøng doõi, chuyeân laøm oâ ueá ñaïo, bò chuùng dò nghò, khoâng toân kính lôøi Phaät daïy, cuõng khoâng sôï toäi loãi. Haïng Sa-moân naøy laøm oâ ueá ñaïo. “Phaøm con ngöôøi khi nghe thaáy ñieàu gì neân ñem so saùnh vôùi ñaïo, hoïc theo baäc trí tueä, thanh tònh nhö hoï môùi thoâi. Neân bieát trong ñoù coù ñuùng coù sai, coù thieän coù aùc, khoâng theå gioáng nhau, cuøng moät loaïi. Ngöôøi baát thieän seõ bò caùc Hieàn giaû cheâ traùch; cho neân trong giôùi luaät cuûa Ñöùc Phaät luoân gaït boû nhöõng keû xaáu aùc, ví nhö trong luùa non sanh ra coû, neáu khoâng nhoå coû ñi thì luùa bò toån haïi. “Theá gian coù raát nhieàu haïng ngöôøi naøy, trong thì oâm loøng ueá tröôïc, ngoaøi thì in nhö ngöôøi thanh tònh. Neáu coù ngöôøi bieát phöôùc ñöùc, coù loøng tin töôûng, doác phuïng söï ñaïo phaùp, thì roát cuoäc khoâng bao giôø vì nhöõng keû xaáu aùc kia maø khôûi taâm saân haän. Ngöôøi bieát ñieàu thieän, tu thaân, xa ñieàu aùc, tröø boû duïc, noä, si cho neân ñöôïc ñaéc ñaïo nhanh.” Ñöùc Phaät giaûng noùi nhö vaäy xong, Thuaàn heát söùc vui möøng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.